

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egész evre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedevre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hátszobos: petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
Hirdetéseik alká szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 20 kr

Korhadó állapotok.

A közönséges példabeszéd azt tartja: a farkas a szórét elhullatja, de a természetét soha.

E példabeszédet, vagy nevezzük ezt is modern néven — szálló-igét — a mindennapi életben nagyon gyakran szokták alkalmazni és átvitt értelmével a lelkes állatok legtokéletebbikét, az embert karakterizálják, mint oly jellegzetes meghatározással, mely hasonlat ugyan, de nem sántít.

Emberek alkotván a társadalmat, a kik isteni eredetük tudatában gyakran bele kontárkodnak a Gondviselés kifürkészhetetlen munkájába: alkotnak, rombolnak — utánozva a teremtés nagymesterét, és e munkájokban nem baj, sőt dicsőség, ha az eszköz piszkos, mert a cél hűségük kielégítése — szentesít mindent.

Modern társadalmi életünk képez talán egyetlen kivételt, melyre a fent idézett szállóige jellegzetes kifejezése nem talál. A magyar társadalom az, mely kulturális életének pár évtized alatt történt rohamos fejlődésével annyira kifinyelődött, hogy nemcsak szokásait, ezt a természetes mázt, mely a magyart minden más nemzetek között faji eredetéhez hűvétette, hanem azzal levettekezte erőnyeit is, a mire nem is

olyan régen ép oly büszke volt, mint hajdan a spártai arra, hogy ő spártai.

Haladunk a korrallal és ha így és így gyorsan haladunk pár évtized múlva pénzért fogják mutogatni, ha akad — a tős-gyökeres magyart.

Ruházatunk, úgy a nőké, mint a férfiaké német, angol és francia divat után készülnek s legyen az bármily maskara, a női báj, a férfiaknál a daliás termetet elferdítő, hódolunk neki, mert már természetünkkel vált negligálni mind azt, — a mi magyar.

A magyar diszruha, mely fényben és a férfias, daliás termetet kitüntető pompában minden más nemzetek öltözete felett áll, manapság már csak nagy ünnepségek alkalmával látjuk, mert a színpadjainkon előadni szokott magyar darabokat, melyekben multunk nagyságát hirdető e külsőségek is szerepelnek, rendszeren üres ház nézi végig.

Az egyszerű magyar ruha is csak elvétve látható, a mennyiben városi és megyei hajdukat bujtatunk bele, vagy temetéseknel a hullá kísérek uniformisául használva, mintegy azt demonstráljuk, mintha a nemzet maga is, amelyé e viselet — cadaver volna.

A magyar viselet nemcsak az úgynevezett haute-vole-nál lett otthontalanná, hanem ma már az alsóbb néposztály tagjainál is azzá lett. Követve az egyen-

lőség elvét, oda juttatott a divat, hogy igen gyakran összetévesztik a «nasságát» — a szobalánynyal.

Ételeink angol és a francia konyhák kotyvaléka, a jó magyar ételek csak nagy ritkán kerülnek asztalainkra s akkor is oly nyakatekert elnevezéssel, hogy az utánnok vágyó alig-alig mer hozzá nyulni.

A családok otthonainak berendezésében nem találunk semmit a mi magyaros volna; vegyítve van abban minden nemzet kényelme, pikáns és érzékizgató kelléke, s ha van is egy-két darab magyar edény vagy szőites-varrottás, mint nemzetiebb multunk emlékei ritkaságszámbamenő díszítésül szolgálnak.

Egymással való érintkezésünk és egymás iránti viselkedésünk nem egyéb, mint a német és a francia módoros szokások majmolása. Hja, mert ez etikett, magyarosnak lenni ebben is ma már — parasztos — nem divat.

A szálló ige határozott kifejezése azonban a külsőségekben nyilvánul legszembeötlőleg; erkölcsi szokások süjjezésében a lelket döbbsenti meg.

Mily nagy volt hajdan az egymás iránti bizalom mutatják ama följegyzések, melyeket ma már az anekdoták őriznek. Kötvény nélkül ezeket adni kölcsön, hipotéka nélkül; százezreket kezelni becsülettel, nem egy példa volt rá

Genovéva.

Irta: **Marcel Prévost.**

Genovéva 11 éves.

Vékonyka kis leány, hosszú, sovány lábakkal. Anyai szerzetem dacára, azt állítom, hogy arcoeskája kissé unalmas szabályosságot mutat; oly csinos kis egyszerű arcoeska, mintha valamelyik divatlapból vágták volna ki. Szerencsére anyja vonásai mellett bírja atyjának, Paul szeméit; ezeket az árnykos, szomorú, álmatag s mind a mellett tüzetli szemeket. Ha megdől, úgy reményilem, csinosabb lesz mint én.

Jellemét, formáját éppen úgy, mint arcát kettőnkől örökölte. Látszólag oly csöndes, mint én, de a hang kitörések, vagy mikor duzzogni kezd: olyan, mint Paul. Hirtelen adja át magát a játéknak, vakon szereti meg barátnőjét és épp olyan gyorsan hagyja el — mindezek a Paul szerű tulajdonságok.

Hogyha majd szeretnie és szenvednie kell... azt hiszem és félek tőle, akkor látjuk meg, hogy ez a kis ideges jószág anyjának szívét örökölte.

Genovéva természetesen életének egyedüli gyönyörűsége. Az én kis törékeny támaszom, egyetlen vigaszom, mikor nyomorult voltomat érzem. Nem kevésbé szeretem őt, mint férjemet. De úgy tűnik fel nekem, mintha kivüle mást senkit sem szeretnék. Ő lelkes szenvedélytel s féltékenyen imád engem s nem tudok tőle néhány órára távozni a nélkül, hogy ne találjam őt ismét

elkeseredten, duzzogva, szinte gonoszkodva. Ilyenkor karjaimba kell őt szorítanom, kényeztetnem, becézgetnem és csókjaimmal megvédeni a romlástól az ő kis leányos, finom érzékű idegeit. Ekként végződik nála a szomorúság, a bánat krízise, — de a melytől felek.

Kedves, 11 éves baba, a holnap asszonya, a ki ártatlanságban és leányosságban viseled tulságosan civilizált, szüleidnek tartósan öröklött jellegeit!

Genovéva azt mondja nekem:

— Mamácska, te ma igen szomorú vagy. Hátha elutaznánk?

— Elutazni? Ugyan hová, édesem?

— Nem tudom. Kikeresünk valami helyet a téréken. Talán egy villa a tó partján s élvezzük mind a kettőt.

— Hát már nem érzed itt jól magad?

— Nem! Már láttam mindent.

— Mindent láttál? Párisban? Hiszen az oly nagy.

— Lehet, hogy nem láttam minden utcát. De ha van is egy, melyet nem ismerek, bizonyára hasonló a többihez. S éppen úgy hasonló az emberek, mint a butikok, mint a kocsik. Azért szeretnék elmenni messze, messze.

Olyan mulattató ennek a kis figurának unatkozó magaviselete, mikor ez a kicsiny, elfintorított arcoeska a banalitásról beszél, hiszen már mindent látott. Hányszor gondoltam arra, hogy még miket mondhat a kicsikém! De a mennyiben nem voltam olyan

képzeldő ideges teremtés, mint ő, nem kerestem a téréken villát egy csendes tó partján.

— És a papa? — szolt ismét. Elvisszük magunkkal a papát is, ugy-e?

Majd komolyan félbeszakította magát:

— De papa nem fog jönni. Ő jobban szeret itt lenni.

S pillanatnyi gondolkodás után hozzátette:

— Majd később. Ha megunja Párist, el fog jönni hozzánk.

Oly édesen mondta e szavakat, hogy összevissza csókoltam. Én is türelmetlenül várom azt a percet, mikor Paul unatkozni fog s visszatér hozzánk.

Az élet gyakorta kinezza Genovéva szívét. Már is!

Genovéva nem tudja megszokni az emberiség önzését és állhatatlanságát. Mert a gyermekek világában nincs oly sok önzés és állhatatlanság, mint a nagyokéban. Amazok kevésbé színelnek. Az én kis szegény leánykám nem talált más az övéhez hasonló szívet, mint csak az anyját.

— Anyám, monda nekem — nem tudod?

— Nem kedvesem, beszélj.

— Juliette Royanmont.

Ez Thévre leánya s így Genovéva unokatestvére.

Tizenket éves, igen kifejldött teremtés.

— Nos, hát mit tett Juliette?

— Nem t szeszeges nő!

még nem régen is — a Józsa Gyuri idejében, ma azonban jó fizetés mellett is adós maradni, jó barátait becsapni s azok jóhiszeműségére utazni s azokat anyagilag tönkretenni, nem egy esetben fordul elő. Panamákat idézni elő, városok, községek, árvák keservesen összegyűjtött vagyonkáját elkezelni: fájdalom, ma már oly gyakori eset, hogy az ember félve veszi a napi lapokat kezébe, vajjon nem kerül-e egy tiszteltnek vélt név tulajdonosa, Kriványként, a pellen-gérre.

De ne folytassuk tovább. Fáj lát-nunk azt az erkölcsi süjdedést, amit a rohamosan haladó civilizáció maga után vont. Fáj tudnunk azt, hogy a romlatlan magyar faj egyes alakjai is oda süjdedtek le, a hová már annyian buktak, — megbélvegeve azt a fajt, mely erkölcsére annyira büszke volt.

A külső máz lekopásával lehullott az a természet is, melyre eddig alig pár évtizeddel előbb is, oly fennen hivatkozhattunk.

A rohamosan haladó társadalom, hogy áll meg? azt kiszámítani képtelenség.

Egy nagy rázkódásnak kell bekövetkeznie, melynek hullámai elsöprik a tévedt nemzedék bukott alakjait és az így megtisztított társadalom vissza fog térni ősei erkölcséhez s alkot egy hatalmas nemzet-erkölcsi társadalmat, a melynek minden ize magyaros leendő.

Forrong a kor, melynek beteges kinövésai egymásután hullanak le az erőteljes törzsről, melynek gyökere még ép és erőteljes.

A lelkiismeretes kertész szerepét betöltő társadalmi tényezők vaskezekkel nyelik le a satnya kinövéseket, a minek következtése lesz, hogy újra felébred a magyaros szellemi és erkölcsi élet, melynek hatása alatt életet követelő magyar szokásaink ismét életet nyernek.

Virgula.

Kiejtettem kezemből a kézi munkámat. Honnan veszi ezt az ideát és ezeket a szavakat: »Tisztességes nő«, hogyan kerültek ezek a Genovéva fiatal agyába? S miként értelmezi ő ezt, a mikor a kis Juliette alkalmazza?

— Mit akarsz ezzel mondani kicsikém?

— Juliette, de ugy-e, senkinek sem szólasz?

— Természetesen. Nos?

— Tehát szombaton, mikor a néminél voltunk ozsonnára, engedte, hogy a kis Espily átölleje és azután a kis Dauzou s azután...

— De hiszen niúcsen abban semmi rossz sem, hát téged nem öleltek még meg?

— Azután engem is akartak a fiúk, de én nem hagytam. Erre Juliette megütött...

— Hát miért nem engedted, hogy megöleljenek?

Hirtelen elveresedett, karjaim közé bujt. Megértettem, mit mondott oly halkán.

— Magam sem tudom.

Többet nem szólott. Valami gyötörte kis szívet. Haragudott Julietre, akit nagyon szeret és a fiúkra, a kikkel együtt ozsonnált. Érthetetlenül szenvedett. Sirt.

Szegény kicsike! Valóban minden kelteke megvan ahoz, hogy szerencsétlen legyen a szerelemben: a hűség érzete és a könnyű érzékenység.

Paul egy különös atya. Nem hiszem, hogy

Mondva csinált hazafiság.

— A „Nagyvárad“ szerkesztőjének szives figyelmébe. —

Debreczen, július 11.

Tegnap vezércikkünkben reá mutattunk arra a szomorú helyre, mely jelenleg Bihar-megyét uralja. Ezzel párbuzamban — köze lebből a magyar c. ékei képviselő választásra czelozva — azt is bebizonyítottuk, hogy a megye magyarsága mennyire elsatnyult, mikor olyan embert támogat a képviselő jelöltségben mint a dákö román érzelmeiről híres F a s s i e Tódort!

Ennek a cikknek visszhangja képpen ma levelet kaptunk, melyet alább egész terjedelemben közlünk. Ez a levél egészen le ránja a leplet arról a dákö román atyafiról, ki a magyar hazafiság alarcza alatt évek óta stréberkedik, s most mint jó érzelmű magyar ember igyekszik csekély-éget a magyar parlamentbe becsempeszni.

Olvassa el a Nagyvárad felelős szerkesztője ezeket a sorokat, s mint igaz magyar ember, a magyar sajtó lelkes munkása ítélje meg érdemes volt-e a P . . . p J . . . os dicsőhimnuszát közre adni arról az emberről a ki minden csak nem magyar, s nem hazafi.

Ismerjük Sas Edét olyan embernek, hogy ezt a rectificációt közlé teszi, már csak a magyar sajtó reputációja érdekében is, melyet ő — s azt az egé z ország tudja — mindig szíven szokott viselni.

A kérdéses levél így hangzik:

Biharmegye magyar c. ékei választókerületében Goldis aradi gör. kel. püspökké választásával megürült országgyűlési képviselőségre, eddig ket jelölt neve van forgalomban; u. m.: Dr. Kupsa Viktor miniszteri fogalmazó, és Fassie Tódor belényesi ügyvéd. A Nagyvárad 164-ik száma közli a „Fassie Tódor életrajza“ felsorolva, abban az illető állítólagos hazafias érdemeit. Miután nemcsak a Bihar megyeiek, de minden magyar ember előtt kívána os dolog, hogy a magyar állam törvényhozói bármely nemzetiség, szülötte is, teljesen kipróbált hazafiak legyenek; oem tartjuk érdektelennek, hogy Bihar megyeibe át ne szóljunk, s a Nagyváradnak miot lap társunknak a Fassie Tódor életrajzához egy kis helyreigazítást adjuk remélve, hogy a nézetek így tisztázódnak, egy nagyon is hazafiasnak kikürtölt román hazánkfiról, Fassie Tódor belényesi román nemzetiségű ügyvéd 1892-g kifogastalan

hazafias magaviseletet tanusított, epen ezért a belényesi magyar Cassinó elnökének is megválasztotta sőt a Vallás és Közoktatásügyi miniszter a belényesi állami leányiskola gondnoksági elnökének is kinevezte. De éppen ezeken a tereken látszott meg, hogy Fassie Tódor, nem az az ember, a ki a hazafias eszmékért hevülni, s azokért tenni akarna; mert a mit a N.-Várad „nevezett életrajzában közöl“ — hogy sokáig volt a magyar Cassinó elnöke, még abban az időben, a mikor ennek a társas körnek a kezdet nehézségeivel kellett küzdeni, — s buzgó munkásságával nagy része volt annak a megszilárdulásában, — ez csak annyiban igaz, — hogy volt a magyar Cassinó elnöke, de azt nem ő szilárdította meg, sőt ellenkezőleg elnöksége alatt kezdtek fejlődni a magyar társadalomban az egyenlenség magvai. 1892-ben egyik hozza közellevő emberének befolyása alatt alva, — több Cassinó tagot félre vezetve, — szótöbbséggel kizárta a magyar Cassinóból azon egyént, — a ki éveken keresztül harczolt az akkor Belényesen nagy mérvben felburjanzott hazafiatlan irányzat ellen. De miért történt mind ez? Csupán azért, mivel a társadalomban előkelő helyet elfoglalt egyén, a megyei lapokban rámutatott arra, hogy Fassie Tódor feloltván a magyar társadalom élére, negatív szereplésével többet ártott Belényesen a magyar nemzeti ügynek, mint valamennyi dákö együttve. Midőn szó volt az állami leányiskola továbbfejlesztéséről, Fassie ellene szavazott, ezzel kimutataérdeklődését a magyar nemzeti ügy iránt; s csakugyen elősegítette a Pável intézet létrehozását, a hol a felső leányiskola növendé einek még magyarul sem szabad társalogni. A meggyalázott magyar hazafi rehabilitálva lett, mert a Cassinói erőszakos határozat meg lett semmisítve ugy a megyén, mint a belügyminiszter által; de Fassie Tódor azóta nem tagja a magyar Cassinónak, sőt az állami leányiskola gondnok a gi elnöki tisztéről is le kellett mondania. A Cassinót aztán szeszélyes okokból ő és pár érdektársa megakarta buk-tatni, de Véghső Gellért volt belényesi orsz. képviselő elnöksége alatt a régi sebek belettek hegedve, s ma már kellő virág-zásban áll feno a belényesi magyarság ezen társadalmi központja. De Fassie és pár érdektársa már öt év óta nem tagja a belényesi magyar Cassinónak, a mi bizonyára nem valami hazafias erény. Az itt elmondott epizódok nem valami fényes világítás-ban tüntetik fel F hazafias jellemet. Élet-

az ide öt percnyi távolságban lévő köruti kereskedéshez napi dolgai közben bemegy valaki s így szól, »Mindent adjon ide a mi új dolog; egy tizen étes leánykanak kell.« Semmi sem bizonyítja inkább, mint ezek a banális és költséges küldemények, hogy mennyire nem ismeri Paul leánya izlését és szokásait. Gyakran megesik, hogy kétszer is megkapja ugyanazt a könyvet vagy játékszert. Jó kis érzékeny szive ebből világosan megérteti, az ő nemtörődömséget. És majd nem minden nap, miután körü ményesen vizsgálgatta atyja nagylelkűségét, hozzám jön és a fülembé sugja: — Mamácska! sz-rendem ha te is adnál nekem valamit. Egy igen, igen piczinyke ajándékot. Akarod?

Paul némelykor igazán csodálatos, amikor atyai érzelmei — teljes erővel nyilvánulnak, nevezetesen pedig Genoveva nevelése körül. Ebéd után így szól hozzám komoly hangon:

— Cécile! Hivassa be a kicsikét. Meg akarom nézni, hol tart a tudományokban.

Behivatom őt s megjelenik angol kisaszszony a miss Betsy kíséretében. Paul maga elé állítja a leánykát.

— Meg van vele elégedve Betsy kisaszszony?

Oh, Igen jó, a kicsike, szól az angol.. kissé szórakozott...

— Nem szabad szórakozottnak lenned Gondosan kell mindenre figyelned,

rajzírója nem ismervén ezen epizódokat tévedésbe eshetett: éppen ezért jelen közlemény írója kéri a n. Várado', hogy sziveskedjék az epizódokat is kösölni Fassie életéből, a mit bizonyára Fassie is történeti tényeknek fog elismerni, s nem fog hazafeljelöltként pályázni a magyar parlamentbe.

BELFÖLD.

Oszták miniszterek Budapestre. Thun miniszterelnök Budapestre utazott, ahová ma reggel Dipau i keresk. miniszter is követi. A Wiener Allgemeine Montagszeitung szerint lehetséges, hogy Kaizl dr. pénzügyminiszter is Budapestre utazik, hogy magyar kollegáival tanácskozzék. A miniszterek utazása a kiegyezéssel van összefüggésben.

Hadgyakorlatok. Az ő Felsője jelenléteben vegbemenő ez ideig hadgyakorlatok északi Csehországban és Karintiában lesznek, még pedig Csehországban a 8—9. hadtest közt, aug. 30-tól szept. 2-ig, Karintiában a 3—14. hadtest közt, szept. 16—19-ig, ez utóbbi helyen a hadgyakorlatok fővezetősége már szept. 10-én megkezdte működését.

A honvédség iskolái. Bécsből jelentik: A N. W. T. azt írja, hogy Magyarországon a honvédség kiképzésének reorganizációja az idén második stadiumába lép. A soproni katonai főrealiskolában és a nagyváradi, pécsi honvéd gyaloghadapród iskolában a második évfolyamot rendezik be. A Ludovika Akademiát, amely újjászervezése előtt tulajdonképpen csak hadapród iskola volt — új pavancsnoka, Nyiry ezredes, a volt kitűnő vezérkari tiszt alatt tovább fejlesztik. Oktató tisztnek több közös hadseregbeli tisztet helyeztek oda.

Új esketési szertartási rend. A magyar katolikus egyház számára az esketésnek új rendje készül. A primás székvárosában, Esztergomban ülesezik a különböző egyházak megkülönböztetett országos bizottság, mely meghatározza, hogy ezenül a katolikus lelkészek Magyarországon milyen szertartással adják össze a házasság feleket. A rituálé atdolgozásának történelmi előzményei vannak, mert a katolikus papság körében már évtizedek óta mutatkozik a törekvés, hogy az esketés mostani szertartása helyett megtelepítet és helyesebbet állapítsanak meg. A most érvényben levő rendet ugyanis az abszolút korszakban alkották. Pázmány Péter régi magyar házassági rendjét egészen átalakították a százados tradíció helyébe életleleptették a ma is érvényben levő, inkább osztrák, mint római

mintara szerkesztett rituálé t. Az esztergomi bizottság magyaros irányban, Pázmány elköltése szerint javítja át a szertartási könyvet s ezenül a kath. templomban újra magyar esketési rendet alkalmaznak. (Hát 1867 óta még nem lehetett ennek a visszaállításnak megtörténni?)

Vasutigazgatók értekezlete. A magyar vasutigazgatók értekezlete a k. k. vasutak és bosznia-hercegovinai, valamint az osztrák-magyar vasutigazgatók értekezlete f. hó 13-án fog megtartani. Az értekezlet székhelyül ez alkalommal rutkai Ráth Péter orsz. képviselő kassa-, a oderbergi vasut vezérigazgatójának javaslata, illetőleg meghívása folytán T á t r a l o m n i c z o t jelölték ki.

Vaspalya sérülés. A Kassa-oderbergi vasut Králován-turáni és rutka-kisuczi-ujhelyi vonalszakaszait a felhőszakadás folytán megdagadt Árva és Vég vize annyira megrongálta, hogy a forgalmat egy napra meg kellett szüntetni.

A sérült pályahelyek helyreállítását a vonatforgalom tegnap f. hó 10-én ismét megindult.

Ezen felhőszakadás folytán az árvavölgyi vasut is több helyen tetemesen megsérült s azért az egész Králován-turdosini vonalon meg kellett szüntetni a forgalmat, a mely a kralovan-alsó-kubini vonalon előrelátólag két nap múlva, az alsó-kubin-turdosini vonalon előrelátólag négy nap múlva fog ismét megnyílni.

Az aradmegyei választások. Aradon a megyegyűlésen tegnap hosszú idő óta először volt teljes egyetemes magyarok és oláhok közt. A mulkosi restauráció főjegyzővé lett Zsigyó helyébe ugyanis M i a d i n Miklós borossebesi szolgabíró választott, ennek helyébe P ő p a György. Ezzel betöltötték az oláhok kívánságát, hogy a restaurációnál két alást az oláhoknak adjanak.

Tempora mutantur. A kik abból az időből még élnek, tudják, hogy Sarosvármegye az 1848/49-iki eseményekben Magyarország kormányát nem igen buzdította s az önvédelmi harc eléréséhez nem nagy mértékben járult. Azóta nagy változás. Az eperjesi Széchenyi kör heharsri vidék választmánya f. évi július 20-án Roskoványban és Héthársan (Saros megye) az 1848—9-iki szabadságharc Roskovány mellett vívott csatájának 50-ik évfordulóján honvédek avatással egybekapcsolt ünnepélyt rendez. Az ünnepen résztvevők a megjelölt napon a roszkoványi vasut állomá-

son d. e. 10 órakor találkozni. A honvéd-emlék közelében felállított lombsátor alatt gyászistenti tisztelet lesz az elesett honvédekért. Ezután választmányi díszgyűlés tartanak. Majd emlékbeszéd lesz, a melyet B á n ó József és alkalmi beszéd, a melyet B r ü h l Menyhért fog mondani. Alkalmi költeményt M á r i a s s y Béla dr. szaval, a zárószót pedig B á n ó Árpád, a választmány elnöke és az egész ünnepély lelkes rendezője fogja mondani. A szózat elneklése után az ünneplők Héthársra vonulnak, hol a vasuti állomás termeiben bucsuebéd lesz. A szépnek ígérkező, lelkes hazafias önnepély iránt a vármegyében élők az érdeklődés.

A nagyváradi színház. Felsőszázados hazavona után megkezdtek a nagyváradi színház építését. Azon a helyen a hol a színház épül majd, tegnap kezdték a lebontási munkálatokat. Az első csákányutes mindjárt bajjal járt, mert a városi tanács csak három nappal előbb mondott fel a lebontandó házak lakóinak, a kik csak hivatalos erőszakra költöztek ki. A lakók különben pert indítanak a város ellen. A vállalkozóknak a színházat szerződés szerűleg folyó év novemberére tető alá kell hozniok, a mi meg is lesz.

KÜLFÖLD.

Szerbia. Az elfogatások még tartanak. Gjurics Milan főpapot, a legtekintélyesebb radikálisok egyikét Uzsicéből tegnap a reggeli vonattal erős ledezet alatt Belgrádba hozták és átadták a rendőrfőnökségnek. Letartóztatták továbbá Todomski vegyész és az Odjek nek két munkatársát, Gyorgyevicsét és Szabicsot. Az Odjek megszűnt.

Üdvözlő sürgönyök is érkeznek meg. Ujabbban a szultántól, a román és görög királytól, a bolgár fejedelemtől és a konstantinápolyi görög patriárkától érkeztek. Az ország belsejéből küldöttségek érkeznek, a melyek Milán királynak szerencsekívánataikat fogják kifejezni. Tegnapelőtt a király egy nisi és leskovaczi deputációt fogadott a mely e városok 100 ná több legtekintélyesebb polgárából áll és a kih között több előkelő radikális is volt.

A magyar minisztertanács első ülése

Debreczenben 1849-ben.

Ez az esztendő jubileuma azon időnek, melynek minden egyes momentuma kitörülhetlenül kell, hogy belevésődjön a szívekbe. 1849-ik esztendőben Debreczenből kormányozták Magyarországot. Számtalan becses emléket őriz a nemzet ebből az időből. De talán egyik legérdekesebb az, a melyet a jelen alkalommal felközlünk, Lapunk egyik olvasója küldte be hozzánk. A magyar minisztertanács Debreczenben tartott első ülésének jegyzőkönyve ez. Szó szerint a következőleg hangzik:

1849. évi május 2-án Debreczenben tartott miniszteri Tanács első ülése.

Jelen voltak:

Kossuth Lajos kormányzó elnök,
Szemere Bertalan miniszterelnök s belügy-,
gr. Batthány Kázmér külügy-,
Dushek Ferencz pénzügy-,
Vukovics Sebők igazságügy-,
Horvath Mihály vallás és közoktatásügy-,
Klapka György ideiglenes hadügy miniszterek.

Miután a' nemzetgyűlés által kimondott függetlenség értelmében hozott határozatok nyomán a' kormányzó elnök máj. 1-ső napjáról kelt jelentése szerint a' miniszterium megalakult, a' mai napon tartott miniszteri tanács ülésében szóba hozatván a' kormányzó's egyes miniszteriumok, valamint a miniszteriumoknak egymás irányabani viszonyuk meghatározása, s az ország kormányzatához tartozó különféle tárgyakkal az illető egyes miniszteriumok közötti felosztása; következő szabályok állapítottak meg.

A kormány hivataloskodásának megkezdésénél szükségesnek látja mindenekelőtt a' miniszteriumok közös teendőit megállapítani; a' külön tarczakhoz tartozó ügyek osztályzatát

(Ez éppen a Paul esete csak egy dolog van, melylyel foglalkozik, lehet, talán mondani: mely őt komolyan foglalkoztatja.)

— Igen, papa, válaszol Genovéva.

— Hogy vagyunk az angol nyelvvel?

— Már folyékonyan beszél, szól miss Betsy.

— És a földrajz? Erősek vagyunk-e a földrajzban? Ismerjük-e mind a megyéket?

— Genovéva olyan mozdulatot tesz, melylyel azt jezi, hogy bizony — nem egészen tudja.

— Lássuk a deli megyéket.

— Genovéva habozás nélkül elmondja mindet.

— A Tarn és Garonne?

— A leánya jól felelt; még csak négy vagy öt megye volt hátra.

— És a Haut-Saône kérdezte unatkozva Paul.

— Vésonl . . . praefectus . . . nem tudom papa. Mindig elfelejttem ezt a kerületet . . . Mondj egy megyét s én elmondom a többi.

— Paul azon érdeklődik, hogy egy megyét nevezzen meg. Ugy néz rám, mintha a szememből akarna kiolvasni. Genovéva figyel, Betsy kisasszony mosolyog s én alig tudom elfojtani a nevetést.

— Nem az én dolgom az, hogy a te leckédet elmondjam, szól Pál némi humorral. Te nem tudod a földrajzt.

— Genovéva erre sirni kezd s ő átkarolja.

— Ne sirj, hiszen az nem baj. Nézzük csak: mit tanultál a napokban?

— Atheile almát, szót Genovéva s elpirult örömeben. Ha akarod elmondom.

— Genovéva már egy hét óta készülődik Betsy kisasszonnyal, hogy elszavalja atyjának a költeményt.

Hibátlanul tudja bár, de éles hangja komikus ellentétben áll a költemény komoly hangulatával.

— Nos, szól Pál add elő a dologot.

S resignáltan dől a fotelbe. Genovéva szavalni kezdett, de a negyedik versszaknál az óra ütni kezd.

— Sayrith! Hárcmnegyed három. Elké-em.

— Választmányi ülése van? kérdeztem nyugodtan.

— Igen . . . gyűlés . . . rendkívül fontos . . . három órakor . . . Soha sem érkezem idejében. Tehát este kedvesem . . . Ma este, Genovévám.

Nagyon jó . . . igen ügyes. Délután valami nagyon szép ajándékot hozok neked. De ne feledd el a megyéket . . . Jó napot Betsy kisasszony. Igen meg vagyok elégedve . . . Ne feledd el a megyéket . . . Vége az atyáskodási romhannak . . . Betsy, Genovéva és én különböző dolgokon bánkodunk és nem merünk egymásra tekinteni.

A »Debreczen« tárczája számára francziából fordította:

Falk Richárd.

rendszerelni, s az ügyviteli rendre vonatkozó némely szabályokat megállapítani; a távollévő miniszteri hivatalnokok megérkezéig pedig valamint a még ürességben levő hivataloknak betöltéséig az illető tárczák kezelésére nézve ideiglenesen intézkedni.

Mihez képest következők határozatnak:

1. A miniszteri tanácsra nézve.

Miniszteri tanács a kormányzó vagy ennek jelen nem léteben a miniszterelnök elnöksége alatt hetenként rendszeren kétszer, hétfő és csütörtök napokon esteli 6 órakor fog tartatni; rendkívüli esetekben azonban mindannyiszor, a mennyiszor rendkívüli tárgyak merülendnek fel s üléstartást valamelyik miniszter szükségképen kívánna, tanácsülés fog egybehivatni.

Miniszteri tanács határozandó el:

a) minden oly tárgy körüli intézkedést, mely által a közigazgatás bármely ágához tartozó új elv megállapítása forog fenn;

b) minden megállapodást, mely által az ország általános politikájában változás történik, vagy a követelt politikában más irány határozatik;

c) végre minden oly kérdést, mely lényegénél fogva az összes kormány felelősségét igényli s békés időben a törvényhozás körébe tartozik.

A tanácskozás gyorsasága tekintetéből a miniszterek sor szerint s rövid indokolással terjesztendik elő kivanataikat.

Oly tárgyak, melyek írott előterjesztésben már kifejtve vannak, a miniszterek véleményét köröztetés útján lehet összeszedni.

A minisztertanács ügyek előadása, jegyzése s kiadása, valamint a minisztertanácsban tárgyalni ügyekre vonatkozó határozatok kimerítőlegesen kidolgozása az ország kormányzója oldala mellett leendő két álladalmi tanácsos feladata leendő.

A jegyzőkönyveket rendszeren az elnök fogja neve aláírásával hitelesíteni; nevezetesebb tárgyak jegyzőkönyveit azonban a tanácsban jelen volt miniszterek mindnyájan aláírandják.

A jegyzőkönyv rendszeren szokott alakban vezetetik, nagyobb fontosságú s oly ügyekben pedig, melyek új tanácskozás tárgyai, vagy az országgyűlés körébe tartozók lehetnek, külön íven fog szerkesztetni.

Minden oly tárgynak kidolgozása, melyek tagasabb munkakört igényelnek, melyenek: a közigazgatási szabályok, vagy az összes kormány által előterjesztendő, s a törvényhozáshoz tartozó javaslatok, — a törvény rendeltéből nyugdíjazott, s kiszabandó határi ő alatt magok igazolására utasítandó álladalmi egykori tisztviselőkből, vagy ha ezekből ki nem kerülne, más, de mindenesetre szakértő egyénekből napi díj mellett a kitanandó bizottmány elődolgozataival s megbíráásával fog elintéztetni.

2. Az egyes miniszteriumokra nézve.

A rendőrségi osztály, mely természeténél fogva a közigazgatásnak egyik lényeges ága és eszköze, a belügyi tárczához visszakapcsolatik, valamint az egészségügy is, mint a rendőrségi felügyelethez tartozó tárgy, a belügyi tárczához tételik át.

A nemzetőrség, mint a polgári szabadság s a közbiztonság biztosítója, s ekképen a belügynek egyik leghatalyosabb igazgatási eszköze, ezen miniszteriumhoz akképen csatoltatik, mint az az első miniszterium idejében csatolva volt.

Midőn azonban valamely helybeli nemzetőrség a honvédelme érdekében saját határából kimozdittatik, s az álladalom által lattatik el, kimozdítása idejétől hazatérteig a hadügyminiszterium intézkedése alatt fog állani.

A postaügy a közlekedés eszközeihez tartozván, a közlekedési miniszteriumhoz tételik át.

Mi a harminczad és vámügyet illeti, ezekre nézve minden oly kérdés, mely az ország külügyre vonatkozó politikai s kereskedelmi érdekeinek alapján elintézendő, a külügyi s illetőleg kereskedelmi miniszterium körébe tartozandik; a tetteleg fennálló harminczad és vámrendszer kezelése azonban s azok szabályozása és rendezése a pénzügyminiszteri tárczához csatoltatik.

Ezen változtatások mellett egyebekben a

miniszterek ügyköre akképen marad felosztva, mint az első miniszterium alatt osztott föl.

A miniszteriumi hivatalnokok osztályozása, rendezése és számának meghatározása körül minden miniszter saját körében maga intézkedendik, de ezen intézkedések eredményét a minisztertanácsnak fogja bemutatni, s ez a hivatalnokok számának aránybavétele mellett azoknak fizetése s a hivatal-fokozat egyformasága fölött határozatot hozand.

A miniszteri hivatalok betöltésénél a kormány azon elvet követendő, miszerint a honügyének kezeléséhez csak oly egyének alkalmazásának, kik szolgálatokat kétes időben sem tagadták meg. Minőfogva a régi hivatalnokok között csak azokat tekintik alkalmazhatónak, kik a nemzeti kormányt nem hagyták el, midőn székhelyét megváltoztatta s azt Debreczenbe követték. És ehhez képest a később jelentkező hivatalnokok magokat arra nézve igazolni kötelesek, hogy az ellenség által megszállott helyeken önként nem maradtak. Minek rövid útoni megítélése azon miniszter illeti, kiknek körébe az illető hivatalnokok tartoznak s kiknek alkalmazása szóban van vagy keretik.

A hivatalnokokat a tanácsostól lefelé az illető miniszter nevezi ki, de a tanácsosi fokozaton felülálló, valamint minden bírói hivatalnok kinevezése is a kormányzó jóváhagyásával történik.

A katonai hivatalnokokat illetőleg a kinevezési törzstiszttől felfelé az országhoz tartozó jóváhagyásával, törzstiszten alól pedig a hadügyminiszter által tételik.

Az egyházi hivatalnokok közül azok, kik elébb királyi kinevezéstől függtek, jövőre az országhoz tartozó jóváhagyása mellett, azok során kivüliek egyenesen a vallásügyi miniszter által neveztetnek ki.

Hogy a ministeri összes hivatalnokok fizetésének összege tudva legyen, minden miniszter még e hónap folytán készítse el a maga budgetjét s azt a pénzügyminiszternek adandja át, a pénzügyminiszter pedig ezen költségvetési lajstromokat netalan tan adandó észrevételeinek kíséretében bővebb megvizsgálás végett a ministeri tanácsnak mutatandja be.

A költségvetésnek ekképi megállapítása után, ha valamely új hivatalnak rendezése vagy felállítása vétetőek igénybe, mely a megállapított költségösszeget növelné — ezen kérdéseknek elintézése a minisztertanács körébe tartozandik.

Egyebiránt minden miniszter a tárczához tartozó tárgyak s törvényjavaslatok előkészítésére a rendelkezésére álló hivatalnokon kívül napi díj mellett más szakértő egyénekből bizottmányt alakíthat.

3. Ideiglenes rendelkezések. Kereskedési minisztereg betöltéséig ezen miniszterium ügyeinek vezetése és ellenjegyzése a külügyminiszterre bízatik, ki hasonló megbízást a hadügyminiszter megérkezéig a hadügyminiszteri ellenjegyzésre nézve is nyert.

Kiadta a minist. tanács tollvivője:

Kossuth
kormányzó

Záborszky Alajos.

H I R E K.

A választási jog megvédése érdekében a »Magyarország« következő felhívást intézi:

A polgárok választói joguk érdekében július 5-től fogva reklamálhatnak. Kérjük a pártvezéreket, a főembereket a legkisebb községben is, hogy a választók névsorát megvizsgálják, a jogosultak felvételeit kérjék s a jog ellenére beírottakkal szemben felszólaljanak.

* **20 éves találkozó Iglón.** Felemelő ünnepséget rendeztek az iglói ág. ev. főgimnázium 1878—79-ben érettségizett növendékei Iglón e hó 9-én, amely találkozás messze felülemelkedett a hasonló alkalmak színvonalán. Részt vettek benne: Bakó Gábor posta és táviró főtiszt Debreczenből, dr. Bartha Béla jogtanár Debreczenből, Folgens Kornél Igló város polgármestere, Francz Vilmos ág.

ev. lelkész Ru-ztról, dr. Fráter Imre m. kir. honvéd ezredorvos Debreczenből, Görgey Ernő földbirtokos Gergelyakáról (Sárosm.), Rác Jenő vármegyei hivatalnok Lőcséről, Kiss Lajos ref. lelkész Garbóc-Bogdányról, dr. Kocsis János állami főimn. tanár Kaposvárról, dr. Kovács Elek kir. közjegyző Nyiregyházáról, Körössy Sándor ev. ref. lelkész Mezővárról, dr. Kux Adolf ügyvéd L.-Szt.-Miklósról, Lator István földbirtokos Sásvárról (Ugocsam.), Mihalovics Jenő g. k. lelkész, Tapolyánról (Zemplénm.), dr. Neogrady Lajos várm. főjegyző Lőcséről, Nudzik György ág. ev. lelkész Kükemezőről (Sárosm.), Pákh Mihály vásárcsarnok felügyelő Bpestől, Pogány Menyhért kir. aljárásbíró M.-Csékeről, Roncsik Lajos városi tanácsos Debreczenből, dr. Szentpály Béni ker. orvos Debreczenből, Szilágyi Gusztáv földbirtokos F.-Dobszáról (Abauj m.) Szirmay Andor ker. rendőrkapitány Bpestől, Tóth Béla ev. ref. lelkész Hettyenről (Bereg m.) dr. Ujaky Miksa orvos Iglóól. Sokan nejjükkel jelentek meg. Részt vettek az ünnepélyen a vot és jelenlegi iglói tanárok Pákh Karoly 1878/79-ki és Fischer Miklós jelenlegi igazgató vezetése alatt, továbbá mint vendégek dr. Münnich Aurél orsz. gy. képviselő, Münnich Kálmán esperességi felügyelő, Csengey Gusztáv, Ep-rjes költő-theologiai tanára nejjével, Ujlaki Jenő 1848/9 honvédszázados Tótscher György felügyelő, dr. Waiser ev. lelkész s Igló város majdnem egész intelligenciája.

Az ünnepségek sorozata 8-án este kezdődött egy »ujraismerkedési estélylyel«, másnap, vasárnap délelőtti magyar nyelvű külön istentisztelet volt az ág. ev. templomban, hol Francz Vilmos ruszti lelkész mondott tartalmas magható imát és beszédet. Aztán diszgyűlésre jöttek ő sze a volt tanulóársak a város háza nagytermében. Pákh Karoly, Fischer Miklós és Folgens Kornél hármass elnöksége alatt. Előadó s jegyző volt Roncsik Lajos Debreczen város tanácsnoka. Itt a 20 éves maturánsokat az elnökség minden tagja üdvözölte; az iglói volt és jelenlegi tanári kart, az iglói ág. ev. egyházat és főgimnáziumot, Igló városát és tarsadalmát pedig Dr. Bartha Béla szép beszédben.

A lelkes éljenek elhangzása után a találkozás maradandó emléket tettek le a találkozó volt tanulóársak, a midőn a maguk körében hirtelen összegyűjtött 600 koronát örök alapítványul ajánlották fel az iglói főgimnázium valláskülönbég nélkül jutalmazandó oly szegénysorsú növendéke részére, ki a legjobb érettségi vizsgálatot teszi. Az alapítvány akkor nyílik meg, ha a későbbi adományokból és a kamatokból az 1000 koronát eléri.

Majd az iglói 1849-iki febr. 2-iki éjjeli csatában elesett honvédek emlékét koszorúzták meg nagy közönség jelenlétében, mely kalaplevéve, áhitattal hallgatta Kőrös Sándor m.-várii (Bereg m.) lelkész gyújtó beszédét.

Azután testületi látogatásokat tettek a most is rajongva szeretett Pákh Karoly nyug. volt- és a kiváló Fischer Miklós jelenlegi igazgatónál; az összes találkozó osztálytársak és volt tanárok együttesen, egy csoportképben le is fénykepezítették magukat, a lélekemelő ünnep emlékére, — épp úgy mint 20 évvel ezelőtt.

Déután félketőkor pompás közebéd volt a »Bányász« vendéglőben, melyet Pákh Karoly, Münnich Aurél, Kövi Imre, dr. Bartha Béla, dr. Kux Adolf, Roncsik Lajos, dr. Fráter Imre, Francz Vilmos és mások tószjtjai emeltek és élénkítették. Különösen nagy hatást tett Mihalovics Jenő görög kath. lelkész üdvözlője, ki úgy élteite az iglói főgimnáziumot, mint a felekezeti béke és türelem tüzhelyét. Számos távirati és levélbeli üdvözlés is érkezett.

Este fényesen sikerült rögtönzött júliális zajlott le a remek szépségű Igló-Füreden.

Igy folyt le a magyar közle: negyedszáz buzgó munkásának hazafias és társadalmi szempontból egyaránt magas színvonalú 20 éves találkozója, melyen a legközelebbi összejövetelt újabb 10 évre tűzték ki.

Megjegyzendő, hogy e találkozás eszméje Debreczenből eredt s az ottaniak és Folgens iglói polgármester voltak legbuzgóbb munkálói. Nagyon érdekes véletlen, hogy épen e napon tartották találkozásukat az iglói ág. ev. főgymnázium 10 év előtt végzett növendékei is, kik aztán legteljesebb egyetértésben és testvériségben ölelkeztek a husz éves találkozókkal.

* Egy lap, a mely a városi tanácsot üti. Olyan lapra, a mely a városi tanácsot üti, nem fizetünk elő. Ezeket az ékes szakakat pedig Debreczen város főügyésze, Ábrahám László ur ejtette ki a mai nap. — Elhatározta — úgy mond — a tanács, hogy egy tagja sem fizet elő a »Debreczen«-re, mert nem akar magának kellemetlen perczetet szerezni, ha látja, hogy a tanács működését folyton kritizálják. — A főügyész ur kijelentése ismét csak azt erősíti meg, hogy Debreczenben ázsiai állapotok uralkodnak. A városi tanács tagjai félnek a nyilvánosságtól, félnek különösen lapunktól, a Debreczentől, mely mindig szemükbe vágta az igazságot. Kellemetlen volt az különösen legutóljára, midőn a szeszkerdésnél bizonyítottuk be, hogy a városi tanács absolute nem törődik annak a városnak érdekeivel, melytől fizetését kapja s melynek jó voltából él. Ábrahám ur nagyhangú kijelentésén nem tudjuk nevenszünk vagy bosszankodjunk? Hát mit akarnak ezek az urak? Azt követelik, hogy mi az ellenzéki párt organuma, melynek kötelessége a visszaélésekről lerántani a leplet, a városi tanács működését szigorú kritikával kíséreni, ne szóljunk soha, hanem alázatosan meggörnyedjünk s naponként tizenhatszer menjünk tisztelegni először a főügyész urhoz, azután a városi tanács minden tagjához. Könyörödjünk alázatosan, hogy fizessenek elő lapunkra, mert becses pártfogásuk nélkül nem tudunk élni? Elhisszük, hogy ez jól esnék a tanácsnak, de ezt ez idő szerint nem érik meg. Nem esünk kétségbe az elő »nem fizetés« miatt, mert a hogy eddig boldogultunk a tanács jóakarata nélkül, boldogulunk ezután is. Azt azonban tudomására hozzuk Ábrahám urnak, hogy azért mert előfizetünk sorából megvált, nem fogunk keseregni. — De igenis még élesebb figyelemmel kísérjük hivatali működését s a mint abban egy hajszálnyit hibát találunk, a legkiméletlenebb bírálatban lesz része. A Debreczent nem azért alapították, hogy Ábrahám ur kegyeit hajhássza, erre keressen magának alkalmasabb lapot. Különben bekevelünk! — Actio-reactio.

* Nagy idők tanuja. Zágoni B a c z Endre fel-törvényszéki bíró köz- és váltó ügyvéd 48—49-es honvéd tűzerőhadnagy hosszas szenvedés után Derecskén elhunyt. Temetése tegnapelőtt ment végbe óriási részvét mellett.

* Kirándulás a Hortobágyra. Szombaton nébány előkelő debreczeni család a Magyaritestvérek zenekarával kirándulást rendezett a Hortobágyra. Átkocsikázták az óriási terület egy részét, aztán a nagy állás alatt kedélyes mulatságot rendeztek. Sohse látott annyi szép asszonyt és leányt a vén hortobágyi pusztán, melynek poezisát a csengő női kacagás még jobban emelte. Csak késő este tértek vissza egy kedélyes nap emlékeivel.

* A debreczeni csata félszázados évfordulója. Az ev. ref. egyház pre-byteriuma vasárnap tartott gyűlésében magáévá tette Komlóssy Arthurnak az 1849. évi augusztus 2-án történt csata félszázados emlékének megünneplésére vonatkozó indítványát s elhatározta, hogy az ünnepélyen testületileg részt

vesz. Szintén elfogadták Dicsőfi József lelkész azon indítványát, hogy e napon a nagy templomban tartandó imádsággal is ünnepeljék meg e szomorú emlékü csata ötvenéves évfordulóját. Ez ünnepélyes istentiszteletre a különböző testületeket is meghívják.

* Eljegyzés. Olah Géze derecskei föld-birtokos a napokban jegyezte el városunk egyik szép leányát Medgyesi Piroska kiasszonyt.

* Megkínzott katona. Meg emlékeztünk arról a brutalitásról, melylyel egy 39-ik ezredbeli szakaszvezető W e i s z nevű közlegényt megkínzta. Mint értesülünk a szegény katona állapota az ütés következtében rendkívüli súlyossá vált. Idages robamai vannak, aligha lesz épp ember valaha. Kivancsian várjuk, milyen büntetésben lesz része a brutális szakaszvezetőnek.

* A londoni sakkturna. A híres nemzetközi sakkturna immár befejezéshez közeleg. Az első díjat már biztosan Lasker nyerte el, ki 21 játszmával oly előnnyel vezet, hogy utol érni lehetetlen, még két játszmája hátra van. Maróczy, a magyar mester 4-dik helyen áll, de a legkedvezőbb esetben 2-dik helyre is felküzhdheti magát. A 28-dik nap után az eredmény a következő: Lasker 21 (2), Pillsburg 17 (1), Janowski 16 1/2 (3), Maróczy és Schlechter 16 (2), Csigorin 15 (2), Blackburne 14 1/2 (2), Schowalter 11 1/2 (1), Cohn és Maon 11 (2), Steinitz 10 1/2 (1), Lee 9 (2), Bid (2), Tinsley 5 (2).

* Huszonhat árverés. A holnapi nap huszonhat udvaron perdül meg Debreczen városában az árverelő dob. Huszonhat szegény ember nézi keservesen, mint kótyvettyelik el majd ingóságait. Az árverés utóvégre szükségessé válik, de azért még is szomorú nekünk látni, mint pusztul a magyar nap-nap után.

* A vasárnapi műkedvelő előadást, a Liliomfit — mint halljuk — megismélik, ez uttal azonban nem a nagyerdei »Dobos«-pavillonban, hanem a közelebb levő es alkalmasabb »Margit«-fürdő dísztermében, melyet a tulajdonosok — tekintve, hogy az eddigi két előadás tetemes anyagi veszteséggel végződött — kedvezménytel engednek át. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét, mert igazán sajnálatra méltó volna, ha a hazafias vállalkozás eredményben is anyagi kárral fejeződne be.

* Gólyajárás. A vizekkel átfutott vidéken poetikus hangulatot kelt a városi emberben, mikor a vasúti kocsik ablakán kitekinthet a lápok mentén, a zöld alapon fehérteni látja a méltóságos gólyát; meg mikor a falu mellett vízzi el utja, s a pupos hátú szalmafedeles házak végeiben, vagy a hol kémény is van, hát annak a tetején ott látja gubbasztani azt a piros csőrű, hosszú lábú mádarát a jó Istennek, a melyet így, ilyen helyzetben a hazibéke, a jószívű emberek szimbólumaképen tisztelnek. A város nem a jószívű emberek tanyája, házuk födelén nem is ver fészket a gólya. — Azért a gólya itt is jár: de csak úgy képletesen bár ez is megnyugtató jele a hazibékének. Ahol a gólya jár — emigy városi értelemben — ott legalább egyszer, ha rövid időre is, szent béke honolt a szivekben s a szeretet mecse lobogott. Az igaz, hogy a hol a gólya járt — emigy városi értelmezés szerint — ott aztán nem is lesz hosszú időre szent a béke. Lárma lesz ott, gyereksírás, mely azonban mégis lobogtatja a szeretet mécse cséneke lángját. Juliusban eléggé sűrű járása akadt a gólyának itt Debreczenben, sok helyre azonban szomorú újságot hozott, idő előtt hajtott virágokat. Az élve születettek között a kis asszonykák vannak tulsúlyban.

* Pályázat hadapród iskolákba. A városi tanácshoz megerkeztek egy a közöshadseregbeli mint a honvédségi hadapród iskoláknál betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények, amelyeket a tanács a középiskolák igazgatóságaihoz megküldött és a katonai ügyosztálynak is kiadott, hol a felletelek megtekinthetők. A közöshadsereg hadapród iskoláiban vannak magyar a l i a m i

és m a g a n a l a p i t v á n y i helyek is, melyek elnyeréséért a pályázati kérvények f. évt július hó 15-ig adandók be a honvédelmi miniszterhez, míg egyéb helyekre a kérvények a legközelebbi hadapród iskola páp-rank-noksághoz legkésőbb augusztus hó 15-ig nyújtandók be. A honvéd hadapród iskoláknál egy Debreczen városi alapítványi hely is betöltésre vár, melynek elnyeréséért, a folyamodvány a városi tanácshoz július hó 15-ig terjesztendő be, mert a betöltés a július hó végén tartandó városi közgyűlésen történik.

* Vasúti szerencsétlenség. Budapesti tudósítónk írja: A kassa-oderbergi vasút Králován-furáni és ruttká-kisuczaj-helyi vonalszakaszait a felhőszakadás folytán megdugadt Árva- és Vág vize annyira megrongálta, hogy a forgalmat egy napra meg kellett szüntetni. A sérült pályahelyek helyreállítása után a vonatforgalom tegnap f. hó 10-én ismét megindult. Ezen felhőszakadás folytán az árvölgyi vasut is több helyen megsérült s azért az egész Králován-turdisoni vonalon meg kellett szüntetni a forgalmat, mely a králován-alsó-kubini vonalon előrelathatólag két nap mulva, az alsó-kubin-turdisoni vonalon pedig előrelathatólag négy nap mulva fog ismét megújulni.

* Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak kik megboldogult felesége halála felett részvétüket fejezvé ki, a nehéz napok keservét enyhítették, ez uton fejezi ki gyászoló gyermekei nevében is köszönetét. C s i k y Lajos akadémiai igazgató.

Kamarai közlemények. A szolnoki kir. törvényszeknél s az oda tartozó 8 kir. járás-bírósnál alkalmazott 27 hivataloszolga részére az 1900 évben szükségendő egyenruha szállításának biztosítása czéljából f. hó 17-én a szolnoki kir. törvényszeknél nyilvános árlejtés tartatik. A szolnoki kir. törvényszéki és a ki-ujszalás kir. járásszolgálat cserépkályháinak átrakása, kijavítása és tisztítása munkáiuk kiadása vegett 1899 július hó 17-ik napján a törv. 33. sz. helyiségekben árlejtés tartatik. A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősege a területéhez tartozó vonalokon levő komok, föld, kavics és szén rostélyok, valamint a homoksziták javításának 1900 év végéig v a l ó biztosítása é r d e k e b e n f. hó 31-iki lejáratall pályázatot hirdet. A n. károlyi posta és táviró hivatal épületének 15.354 frt 25 krba kerülő átalakítási és kibővítési munkálatai foganatosításának biztosítása czéljából f. hó 24-én a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségekben zárt ajánlati verseny tartatik.

* Tanítók egy vértanu emlékére. A pesti ev. ref. egyházmezgye tanítói kara július 26-án tartja meg Ocsán évi közgyűlését. Ebből az alkalomból ünnepséget rendez Halaszky K. emlékére, az alsó-némedii ev. ref. egyház neh. tanítója vértanu halált halt a szabadságharcban. Jul. 25-én d. u. választmányi gyűlést ülést, másnap délelőtt kilencz órakor pedig egyesületi közgyűlést tartanak a új iskolában. A közgyűlés után istentisztelet lesz a református templomban, a hol Vargha László ev. ref. lelkész mond emlékbeszédet, melyet alkalmi enek követ. Azután kivonulnak a temetőbe, hol Körtvélyes László vaczi ref. tanító mond emlékbeszédet s a szabadságharcos sirjat megkoszorozzák. Az ünnepséget Szabó Geza ócsai ref. lelkész imája és a Szó at zárja be.

* Árverés a vasútnál. Az államvasuti kocsikban es varó termekben hagyott tárgyakat — mint értesülünk — e hó 14-én fogják elárverezni.

* Halálozás. A következő gyászjelentést vettük: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk szer-tett jó ferjem, edes jó apánk, após, testvér, sógor és rokon, nehaj Polgár Sipos Sándornak f. évi július hó 10-én d. u. 5 órakor életének 74-ik, 2-ik boldog házasságának 16-ik évében hosszas gyengélkedés, de különösen 3 napi súlyos betegség után történt csendes elhunytát. Elhunyt kedvesünk földi maradványai f. hó 12-én d. u. 5 órakor Pacsirta-u. 53-dik számú hazunktól, a ref. egyház szer-tartása szerint, az új templomban tartandó ima után a Kossuth-utcai sírkertben fogaak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelre

rokonainkat és ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen 1899 július 10. Bánatos neje: Özv. Polg. Sipos Sandorné szül. Gombos Julianna; gyermekei: Julianna, férjével polg. Halassy Bálinttal; Zsuzsanna férjével Papanek Istvánal: lányával Irénnel és Sándor. Az elhaltak testvérei: Polg. Sipos János és családja; Polg. Sipos Ferencz neje Kocsis Terézia és családja; unoka huga: Széll Julianna és férje Polg. Szabó Imre; sógorneja: Gombos Zsuzsanna férjével Nagy Karoly dengelegi ev. ref. lelkész és családja; sógora: Polg. Pintér Sándor. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Áldott legyen emlékezte! Dankó M. temetkezési intézete. Kossut-utca.

* **Értesítés.** A debreczeni izr. elemi népiskola 1899. tanévről szóló Értesítője immár megjelent. A t. szülők értesítettnek, hogy gyermekeik az Értesítőt az iskolahelyiségben (Simonffy-utca) a házmesternél díjmentesen átvehetik. Debreczen, 1899. július 11. Az iskolaszék nevében: Lippe József, oszt. tanító.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonaink, jóbarátaink és ismerőseinknek, kik felejthetetlen férjem elhunyt alkalmából bánatomat részvétükkel enyhíteni iparkodtak, ez uton fejezem ki leghalálabb köszönetemet. Debreczen, 1899. július 11. — özv. Hrabéczy Antalné.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fülzúgástól O. Nicholson művészi füldebja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyai, hogy a füldebót beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: «Institut E. W. Nicholson «Longcat» Gunnersburg, London, W. England.»

x **Egy kereskedelmi szaktanfolyamot** kitűnő sikerrel végzett fiatal nő alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Fürdőzésem története.

Debreczen, július 11.

I.

En; egy ur, a ki konyakot iszik s a doktora.

Tavaszi, egyik langyos éjszakáján ügyéjjel után tévedtem haza. Rendkívül almos voltam s azon igyekeztem, hogy mentül előbb elaludjak.

Elővettem tehát egy akadémiai kiadást Olvasok-olvasok, szempillám nebezdedek, de nem tudtam még kiejteni a könyvet kezeim közül.

És még azt mondják, hogy van haszna az akadémia kiadásainak. Hiszen már aludni sem engedik az embert. Az asztalon egy Prém drámát pillantottam meg. Hozzá kezdtem...

Egy óra. Még mindig semmi! Rettentetes! Nem tudtam mit tegyek. Végre elém akadtak mindazok a cikkek és szónoklatok, melyeket a debreczeni szesz felett tartottak és irtak. Egy tisztelóm összegyűjtötte s hogy megbosszantson beküldé nekem.

Nosza hozzá kezdtem és... és egy negyed óra múlva már báran elolthattam a gyertyát s elszenderedtem.

Mintegy jó negyed órát lehettem e szendegő állapotban, mikor lépkeket s hangokat hallottam magam körül. Mintha betörő motoszkálna.

Gyorsan viláosságot teremtettem és revolverrel a kezemből, észbontó negligzában kutatgatam mindenfelé! Semmi nem. Lefeküdtem. Tíz perc múlva ismét halk zaj. Meggyújtottam a gyertyát. Keresgélek erre, arra. Semmi.

S így ment ez vagy ötször.

Nem tudtam mit tegyek. Alvásról szó sem lehetett. Akkor jutott eszembe, hogy valami egy fél év előtt, sokat hallottam a spiritizmusról. Hát ha valamelyik szellem szeretne velem társalogni?

Igen de miképpen férközzem hozzá? Hiába szóltam hozzá néhányszor, mint emberhez szokás, nem adott magáról életjelt.

Hopp! Megvan! Valami bolond franczia egyszer tele beszélte a fejem az asztal tánczoltatással. Járatlan lévén a spiritizmus mesterségében: felkaptam az asztalt és tánczra kerekedtem vele. És barátságosan felszólítottam a szellemet, hogy sziveskedjék megszólalni. E helyett azonban csak az említett zugást hallottam.

Mi az ördögöt csináljak hat? Töpröngtem magamban.

Igaz is! Van még egy módszere a megidézésnek: a forint-mozgás. Az embernek csak egy forintot kell a tiszta asztalra tenni s a szellem megjelenik. De ó szent pech! Csupa rokonásom volt. Fogtam magamat és egymásra helyeztem két darab egy koronást.

Semmi eredmény! Azt hittem hogy 1 forint 50 krra csak előtűnik az ipse s rátetem még egy koronást. Lassanként 2 frt 64 kron állott a kis spiritizmus kassz, de szellem sehol, a helyett a fülem majd szétrepedt a pokoli zajtól.

Tiszteltetem a szellemet. Felöltöttem s miután aludni nem tudtam, eltávoztam hazulról, hatta találak valakit, a kivel az éjet elöltöhetném.

A kávéházban csakugyan találtam egy jó barátot, a ki hajlandó volt velem elsétálni az éjjel.

— Hallucinálók, mondom röviden.

— Mielőcinálsz? kérdé s isméttem a fenti szót.

— En is hallucinálók!

S elmeséltük egymásnak az önmagunkon tapasztalt észleleteket.

Sokáig sétáltunk a piaczon fel s alá. Ugy három órakor, körülbelül az Európa épület előtt Béla barátom felkiáltott. megragadva kezemet:

— A temető fehér asszonya!

Olyan kísérteties hangon mondta ezt, hogy beferemégtem. Azután meg oly bamba arcczal nézett a sötét semmibe, hogy én is kerestem az asszonyt.

— Te látucinálsz... kiáltottam reá.

De ő mit sem adva reám mer-v tagokkal hebegte:

— Amott az őrmester!... kezében az Isten kardja... Bosszu, ó jaj nekem!

Jó magam bár fogvaczogva és reszketve igyekeztem őt bátorítani.

— Te... te nincs ott senki...

Mintha nem hallotta volna szavaimat, féltérde ereszkedett. Szavai rekedtesen suttogóvá váltak:

— Bocsánat... bocsánat... Ártatlan vagyok...

Egyszerre felsikoltott:

— Jön a csász... a csász... hozza a leányt...

S elkezdett szaladni örült módon. Nagy nehezen utóler em. Ekkorra már magához tért s röviden elmondott egy kalandot, mely vele a temetőben esett meg. Hat bizony: magamfajta bonvivánt nem csinál ebből olyan nagy dolgot:

Azért mégis jónak láttam figyelmeztetni

— Hát te is!?

Mosolygott. Megértettük egymást... Lakásomra értünk. A hajnal már derengeni kezdett, mikor gyertyafény mellett ültünk egymás átlellenében.

Egyszerre felállott s mint egy ho'dkóros egy pontra szegzett tekintettel gépies mozgásba helyezte magát.

Azt hittem, megint hallucinál. Tévedtem. — Sasszemel felfedezték a konyakos üveget.

— 1872! Sarga recze! 72-ös konyakod van s te egy szót sem szólsz?

Felbontottuk az üveget és kis pohár hijjában a vizes pohárhól — — hallucináltunk.

Öt óra felé áttértünk az »illuminált hallucináció« állapotába. Mikor is barátom, azaz az a bizonyos is, a ki konyakot iszik, felállott s röviden kijelentette, hogy ő ott nem társ hallucinál, a hol a konyak kifogyott. Röviden: megvetett.

Aztán keresztlépésekben indulva haza ballagott.

En pedig elaludtam.

Reggel korán: mindjárt az orvosért küldtem, mert sajnos, de volt a hallucinációnak komoly oldala is.

Az orvos komoly arcot vágva körülnézett, megvizsgált s rám mondta:

— Idegesség! Nyugodt élet és hidegviz kúra!

Azután még apróbb, körülményesebb kérdéseket intézett hozzám életmódomra vonatkozólag.

Majd hirtelen rám szögezte diagnosticáló tekintetét s így szólott:

— Nincsenek önnek szülési fájdalmai?

— De orvos, kialam szeméremérzettel és mélyen, a lehető legmélyebben elpirultam. (Kérem tudok én még pirulni.)

— No nem úgy értem, mondá ő megnyugtatólag. Mikor irni szokott, nem táj semmi?

— Nekem nem, mondám, csak az olvasóknak.

E rossz viccz után Ó-Tátra-Füredre depórtált és eltávozt. Ezen orvosi tanács folytán elutaztam és Kassara mentem, a honnan utamat Ó-Tátra-Füredre folytatandó leszek.

Erről kellő elnézést és türelmet esengve — legközelebb fogok szólni.

Fakir.

IRODALOM.

A szem egészségntana.

Irtá: dr. Burger Péter.

Kiadja a debreczeni orvos es gyógyszerész egyesület 1899.

Ezzel a czimvel jelent meg a jelen évben egy népszerű orvostani munka. A legnagyobb kincsről, mit a természet adhat az embernek a szemről értekezik dr. Burger ezen czim alatt. Szerzőnek már a debreczeni orvos es gyógyszerész egyesület által rendezett felolvasásain is kiváló helyet foglalt el azon értekezése, a melyet a szemről tartott. A kik halottuk az ő felolvasását mindnyájan sajnálattal vettük azt, hogy előadását be nem fejezhette, oly kimerítően es részletesen adván elő themáját.

Dr. Burger műve kiváló fontossággal bír már csak azért is, mert uttörő munka. Sajnos, hogy minálunk mindenre van már könnyv, csak éppen népszerű közegészségntani műeink nincse ek. Látnak kártya, biliard, biciklit tárgyzó könyveket, melyeket a közönség gyorsan elkapdos, — csak épen a mire a legnagyobb szükségünk volna: közegészségntai kérdésekkel foglalkozó munkák nincsenek.

A ki egy kissé gondosabban vizsgálja e kérdést, s meggondolja, hogy egy jó közegészségntai politika egy nemzetre mily óriási fontossággal bír s mérlegeli azon nemzet gazdaságtani, de más előnyöket is, a melyeket a helyes közegészségntai intézkedésekkel el lehet irni, — az szomoruan gondolhat arra, hogy nálunk, — Magyarországon milyen kevés tétetet ebben az irányban. Tudja ezt jól mindenki, — és mégsem segítenek rajta.

Ha a nevelést nézzük, — ez meg épen nem hogy előnyös közegészségntai elveke vinne kereszül, — de úgy tetszik mintha ennek az elenkezőjét akarná elérni. Épen azt e kort, a hol a fejlődésnek a legerősebbnek kellene lenni, megtámadja oly szabályokkal, hogy ma napság már különös szerencsének kell azt betudni, ha egy érettségi vizsgát tett fiatal ember ép szemmel es egyenes testtartással érkezik el felsőbb tanulmányai elébe.

Hyen körülmények közt nem ajánlhatjuk eléggé lelkiismeretes tanulmány tárgyául Burger könyve úgy van megírva, az anyagot úgy dolgozza fel, hogy abból mindenki okulhat. Szerző 188 oldalon foglalkozik, mint maga is mondja kedvencz szakmájával: a szemmel. Az első 18 oldalon rövid áttekintést nyújt a szemgyógyászat fejlődésén. Majd átér a szem egészségntanára s mondhatjuk, hogy 14 fejezetben a mit csak egy ilyen természetű mu-

ka kerete megenged, mindent megismertem velünk.

Egyik igen fontos részét képezi művének a befejező rész, a mely: »a szem és az iskola« cím alatt ad igen megszívlelendő tanácsokat.

Valóban ha valaki lekiismeretesen átolvassa Burger munkáját s abból okulva szemét védi a bekövetkező baj ellen (mert egy közmondás sem fejez ki nagyobb igazságot, mint az hogy: mindajunkat érhet bal eset) kiszámíthatatlan előnyöknek teheti magát birtokosává. Terjedjen is ezen mű minél szélesebb körben.

Iffy Osváth Ferencz.

CSARNOK.

Lekötve.

— Irtá: **N i m e n.**

(Folytatás és vége.)

Flóríka gunyosan felnevetett, aztán hidegen kérdé:

— És mit tesz most a ház becsületének megvédője?

— Mit teszek? Megyek a bátyámhoz és elbeszéltem neki erényes nevének kalandjait.

— Ön nem fogja ezt tenni! Szavai megölnék őt, a legkisebb izgalom végzetessé válhatnék reája.

— Oh! a gondos hitves, a ki férje életét félti, de azért alig várja, hogy özvegy legyen! Azt hiszi, megmegekül, mert bátyám életét kimélni kell? Nem, Flóríka, ne remelje. Hatalmamban van és nem siklik ki kezeim közül. Bosszút akarok állani... Azt akarom, hogy szenvedjen ön is, miként szenvedtem én ön miatt. Férje el fogja taszítani, gyermekeit, vagyonát elveszti, a világ előtti meglesz bélyegezve... majd meglátjuk, feleségül veszi-e önt akkor is a szerelmes magyar?

— Winter becsületes ember — felelt Flóríka meggyőződéssel — ön nem ijeszt reám... nem félek sem öntől, sem a tábornoktól... de azért nem engedem, hogy a ferjemet most felizgassa, nem miattam, de mert az ő életére végzetesse válhatna e fedezés.

— Félti a férjét? Igazán megható! Még elhitheti velem, hogy szereti is?

— Ön jól tudja, hogy kényszerítettek e házasságra, sohasem szerettem a tábornokot, de gyermekeim apjának életére kötelességem gondot viselni.

— Nekem pedig kötelességem a hitves hűtlenségét felfedezni!

Tódor a ház fele indult.

— Megőrült ön? Most ez órában akar szólni? — kiáltá az asszony. Férjem alszik, egész delelőtt rosszul volt, ilyen szivtelen nem lehet egy testvér.

De Tódor csak ment előre.

Flóríka megragadta karját.

— De az Istenért, térjen eszére? — kiáltá.

Tódor hirtelen megfordult. A kert szélén voltak, az utca gázlámpája bevilágított és Flóríka megijedt a férfi villogó szemétől, felhevült arcától.

— Szeress — mondta rekedt hangon és én halgatok.

— Soha! — kiáltá az asszony és futni kezdett. Nyilván az volt szándéka, hogy sógora előtt előbb érjen a házba, és elreteszelve előtte az ajtó, de Tódor elébe került; Flóríka egy gyors ugrással a ház ajtaja előtt volt és elállta sógoranak az utat.

— Megtiltom önnek, hogy házamba belépjen — monda tompított hangon, de Tódor félretaszította és belépett a házba. A lépcsőház sötét volt, botorkálva mentek fel a homályos lépcsőn.

A tábornok szobájába vezető előszobában kis lámpa égett, a beteg inasa egy karszékekben mélyen aludt. Tódor egy perczelelőtávra állott meg a küszöbön, aztán hirtelen elhatározással belépett; Flóríka követte

őt. A betegszobában égett az éjjeli lámpa, a tábornok mozdulatlanul feküdt ágyában. — A két ellenség szóltanul állva maradt a szoba közepén. Flóríka egyszerre megnyugodott. — Minő együgyű volt, mikor azt képzelte, hogy Tódor elég szivtelen ahhoz, hogy a beteget éjnek idején felzavarja! Nem, sógora csak ijesztetni akarta... Bosszuját nem kerülheti ugyan el, de most még hallgatni fog.

Csendesen közeledett az ágyhoz, férjének sárga, összeaszott arcza merev volt, mintha marványból lett volna kifaragva.

— Alszik, — szólt halkán Tódor felé fordulva.

— Nem alszik, hanem meghalt! — felelt Tódor megilletődve.

Flóríka ijedten megtapogatta férje arcát az jéghideg volt. Borzadály futott végig tagjain. Mindketten megdöbbenve néztek egymásra és nem bírtak szólni. Halandók voltak ők is, azért remegtette meg őket a halál és egy perczelelőtávra feledték az okot: a mi őket idehozta, a gyűlöletet, a mi szivökben dult.

Az asszony tért először magához.

— A halál megváltotta őt! — monda csendesen.

— És ön azt hiszi, kisiklott bosszum alól?

Flóríka nem válaszolt, de arcának kifejezése eleget mondott.

— Csalódik — folytató Tódor — tudja meg...

— Tisztelje a halottat — monda fenséggel a tábornokné.

— Nem! Itt, éppen itt, testvérem kibűlt teteme mellett tudja meg, hogy hiába örül szabadságának. A tábornok vegrendeletet hagyott hátra és férjhez menetele esetében ön nemcsak az egész örökségből ki lesz zárva, de elveszti azt a jogot is, hogy gyermekeit nevelhesse. Gyámjok én leszek, tölem fognak függni gyermekei, tölem egyedül... e házban az ur én leszek és ön csak mint idegen fogja gyermekeit meglátogathatni! Úgyes vegrendelet ugy-e? Én sugalmaztam bátyámnak és Hara'ambie, a ki gyanakodott az utóbbi időben, keszszéggel fogadta tanácsoma'. Nos, mit szól hozzá szép sógorné?

Flóríka arcza langba borult, szeméi vilámkokat szórtak, büszken kiegyenesedett és szólt:

— Még Ractiveanu tábornok özvegye vagyok, e ház korlátlan urnöje és jogom van önt elűzni innét. Távozzék! — és kezével parancsolólag mutatott az ajtóra.

Tódor gyűlöletteljes pillantást vetett reá és szóltanul távozott. Mikor az ajtó bezárult mögötte, Flóríka erőltlenül leroskadt a halott ágya mellé és keservesen zokogott.

Azután beroha t gyermekeihez, szenvedélyesen csókolta össze őket és zokogva sutogott szavakat hozzájuk, melyeket azok nem értettek.

— Oh en megváltóim, kik megmentitek lelkemet a karhozattól! Édes gyermekeim, a kik szeretetéért megbocsátja nekem az Isten, a mit atyátok ellen vétettem! Titeket hagyjalak én el egy édes arcz csabító mosolyaért, vagy egy új élet boldogságaért?... Soha, gyermekeim! Soha...

Es hiába jött aztán Winter, ki jómódu volt és becsületes, és hiába kérte őt, hogy valtsa be ígérését s vagyonáról, mindenről lemondva jöjjön hozzá, ugy a mint van... Flóríka sirva kérte, hogy távozzék, hogy hagyja őt vezekelni a multért... igen Flóríka nem kedveséé lett, hanem gyermekeié,

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása a külföldön

A földmivélségi m. kir. miniszterhez beérkezett konzuli jelentések alapján

R o m á n i a

A bukaresti konzul június 22-éről jelenti, hogy bár az utóbbi napok alatt ismeretelve volt kiadó országos eső, az azonban a buzavetésekre már csak kevés helyen lehetett jó hatással. A kukoricza a volt szárazság

daczára az egész országban kedvezően áll a jó termésel biztat.

Az utolsó beérkezett jelentések szerint Botosani, Braila, Constanta Fulciu, Sefor, Muscel, Neamt, Putna, R. Sarut, Romanati Te-cucia, Telornán, Sulcea és Uvasiui kerületekben a buza átlag felére, több helyen pedig egy harmadrészére hanyatlott. A löbbi, nevezetesen a kárpáti részeken levő vidéken, hol a vetések megelőzőleg is már kedvezően állottak, az eső jó hatással volt a buzavetésekre.

B e r l i n. Szép idő nyomasztólag hatott a hangulatra. Buza és rozs későbbi határidőre körülbelül 1 1/2 márkával, buza júliusra 1 márkával olcsóbb. Effektiv rozsban kevés a készlet és jól fizették. Zab változatlan. Az idő meleg.

Budapesti gabonatözsde.

Julius 10.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilo	Ar 100 klg.		kilo	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	0	76	9.40 - 9.50	80	09.75 - 09.85	
"	"	77	9.55 - 09.60	81	09.00 - 00.00	
"	"	78	09.60 - 09.65	82	— — — —	
Tiszavidéki	0	79	09.65 - 09.75	—	09.75 - 09.80	
"	"	76	9.40 - 9.50	80	— — — —	0,00
"	"	77	9.55 - 9.65	81	00.00 - — — —	00
Pestvidéki	0	78	09.40 - 90.50	82	09.65 - 09.75	
"	"	79	09.55 - 90.65	—	— — — —	00
"	"	79	9.65 - 9.75	80	— — — —	
Fehérmegyei	0	76	9.70 - 9.80	81	09.60 - 09.70	
"	"	78	9.25 - 9.35	82	— — — —	
"	"	79	09.40 - 09.50	—	— — — —	
Bácskai	0	76	9.50 - 09.55	80	— — — —	
"	"	77	9.55 - 9.60	81	00 — — — —	00
"	"	78	9.65 - 09.75	82	0000 - 00 — —	
Észak mag		79	9.85 — — — —	—	— — — —	
"		79	— — — —	80	— — — —	
"		79	— — — —	81	— — — —	

Min. hekt.-ben Ar kilogramm

1. oszt. elsőrendű	uj	70-72	7.15	7.30
"	"	—	7.00	7.10
"	"	—	6.15	6.35
Árpa takarmánynak	"	60-62	5.80	6.10
"	"	62-64	6.50	7.00
"	"	64-66	5.8	6.—
Zab	—	39-41	4.60	4.60
Tengeri bánsági	—	—	5.—	5.25
"	"	—	—	—
Repcze bánsági	—	—	4.15	4.45

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Julius 10. Magyar elsőrendű Öreg nehez (páronkint 400 kgraon felüli 40-40 1/2 kr. Közép (páronkint 300-400 klg. súlyban 42-42 1/2 kr. Fialat, nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 42 1/2-43 krig. Fialat közép (páronként 251-320 klg.) 43 1/2-44 krig. Fialat könnyű páronkint 250 klg-ig terjedő súlyba. 44-45 kr, Szerbiai: nehez (páronkint 250 klg felüli súlyában) 44-44 1/2 krajczárig. közep páronkint 240-260 kilogramm súlyban) 43 1/2-44 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 klg-ig terjedő súlyban) 44-45 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi Julius 8-án — volt készlet 44.473 darab, 1899 Julius hónap 9 én felhajtott 180 drb, 1899 Julius hónap 9-ik napján elszállított 557 drb 1899 Jul. hó 10-ik napjára maradt készlet, ben 44.096 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata csendes.

Nyilt-tér.

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan **FERENCZ JÓZSEF** keserűvizet ajánlják. **A Ferencz József keserűviz** már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.